

УДК 355.40:[005.963.2:316.46]

© Боярська-Хоменко А. В., Риндін Ю. І., 2024.

<http://orcid.org/0000-0002-1818-3074>

<https://orcid.org/0000-0002-2908-4610>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2024.56.02>

**А. В. Боярська-Хоменко,
Ю. І. Риндін**

РОЛЬ КОУЧИНГУ У ФОРМУВАННІ ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРСТВА МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ РОЗВІДКИ

Актуальність дослідження визначається потребою підвищити ефективність підготовки офіцерів розвідки для прийняття обґрунтованих рішень у стресових і непередбачуваних ситуаціях. Коучингові технології сприяють розвитку критичного мислення, емоційного інтелекту та міжособистісної комунікації, підвищують мотивацію курсантів до навчання, полегшують засвоєння навчального матеріалу та сприяють розвитку лідерських якостей, що є важливими аспектами для військового лідера.

Мета статті полягає у вивченні впливу коучингових технологій на розвиток лідерських якостей майбутніх офіцерів розвідки у вищих військових навчальних закладах. Мета визначає такі завдання: встановити ключові фактори ефективного використання коучингу для формування військового лідерства, оцінити вплив коучингових технологій на розвиток загальних та спеціальних компетентностей майбутніх офіцерів розвідки, виявити переваги і виклики використання коучингу в процесі підготовки військових лідерів, розробити рекомендації щодо інтеграції коучингових технологій у навчальні програми для підвищення якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Дослідження показало, що основними факторами, які сприяють ефективному формуванню військового лідерства за допомогою коучингу, є індивідуалізація навчання, розвиток самосвідомості та саморефлексії у курсантів. Коучинг сприяє розвитку стратегічного і критичного мислення, здатності приймати обґрунтовані рішення у складних умовах. Також він покращує комунікаційні навички і сприяє формуванню емоційного інтелекту у майбутніх офіцерів розвідки.

Висновки дослідження підкреслюють переваги використання коучингових технологій у військовій освіті для підготовки майбутніх офіцерів розвідки, а також вказують на виклики, такі як нестача кваліфікованих коучів зі знанням специфіки військової служби, культурні бар'єри та проблеми з конфіденційністю. Рекомендації щодо успішної інтеграції коучингових технологій включають створення коучингової культури, підготовку кваліфікованих коучів, індивідуальні коуч-сесії для курсантів та моніторинг ефективності програм.

Ключові слова: військове лідерство, підготовка офіцерів розвідки, коучинг, коучингові технології, стратегічне мислення, емоційний інтелект, навчальні програми, військова освіта.

Boiarska-Khomenko A. V., Ryndin Yu. I. The role of coaching in the formation of military leadership of future intelligence officers. The relevance of the study is determined by the need to increase the effectiveness of training intelligence officers to make informed decisions in stressful and unpredictable situations. Coaching technologies contribute to the development of critical thinking, emotional intelligence and interpersonal communication, which are important aspects for a military leader, increase cadets' motivation to learn, facilitate the assimilation of educational material and promote the development of leadership skills.

The purpose of the article is to study the impact of coaching technologies on the development of leadership skills of future intelligence officers in higher military educational institutions. It defines the following tasks: to identify the key factors of effective use of coaching for the formation of military leadership, to assess the impact of coaching technologies on the development of general and special competencies of future intelligence officers, to identify the advantages and challenges of using coaching in the process of training military leaders, to develop recommendations for integrating coaching technologies into curricula to improve the quality of training of future intelligence officers.

The study showed that the main factors contributing to the effective formation of military leadership through coaching are individualisation of training, development of self-awareness and self-reflection in cadets. Coaching promotes the development of strategic thinking, critical thinking and informed decision-making in complex environments. It also improves communication skills and contributes to the formation of emotional intelligence in future intelligence officers.

The findings of the study highlight the benefits of using coaching technologies in military education to train future intelligence officers, but also point to challenges such as the lack of qualified coaches with knowledge of the specifics of military service, cultural barriers and confidentiality issues. Recommendations for the successful integration of coaching technologies include creating a coaching culture, training qualified coaches, individual coaching sessions for cadets, and monitoring the effectiveness of programmes.

Keywords: military leadership, training of intelligence officers, coaching, coaching technologies, strategic thinking, emotional intelligence, curricula, military education.

Вступ. У сучасному військовому середовищі, що характеризується постійними змінами, високою динамікою та складністю, питання ефективного лідерства набуває особливої ваги. Формування лідерських якостей у майбутніх офіцерів розвідки є важливим елементом їхньої професійної підготовки.

Коучинг, як інноваційний підхід до розвитку загальних і професійних (військово-спеціальних) компетентностей, відіграє ключову роль у цьому процесі.

Актуальність теми статті зумовлена необхідністю підвищення ефективності підготовки офіцерів розвідки, які здатні оперативно приймати обґрунтовані рішення, демонструвати високу стресостійкість та адаптивність у складних і непередбачуваних умовах. Коучинг сприяє розвитку критичного мислення, емоційного інтелекту та навичок міжособистісної комунікації, що є важливими аспектами для військового лідера, підвищує мотивацію до навчання майбутніх офіцерів, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу та розвитку лідерських якостей. Також, коучингова підтримка допомагає курсантам розвивати навички саморефлексії і саморегуляції, що є критично важливими для ефективного лідерства у військових підрозділах.

Науковий інтерес до теми зумовлений також потребою у вивченні методологічних підходів до інтеграції коучингових технологій у систему військової освіти. Дослідження цього питання дозволить розробити і впровадити ефективні програми підготовки, що будуть відповідати сучасним вимогам та викликам, котрі стоять перед військовими лідерами.

Актуальність обраної теми підтверджується також інтересом науковців до дослідження проблеми використання коучингових технологій в освітньому процесі загалом, а також у підготовці майбутніх офіцерів зокрема. Так, О. Бойко у монографії розкрив наукові основи формування лідерської компетентності майбутніх офіцерів Збройних сил України у вищих військових навчальних закладах, що містять провідні положення суб'єктно-діяльнісного, компетентнісного, контекстного і ціннісного підходів професійної педагогіки та військової лідерології. Військове лідерство автором розглядається як ціннісна та контекстна основа професійної компетентності офіцерів Збройних сил України (Boiko, 2020).

Я. Цюприк дослідив, що коучинговий підхід до формування лідерських якостей майбутніх офіцерів починається зі встановлення й розвитку зв'язків

між курсантами та інструкторами перед наданням відповідного контенту, узгодженого зі стадією їхнього лідерського розвитку, навчання та досвіду. Завдяки численним формам навчання, таким як тренінги, рольові та імітаційні ігри, коучинговий підхід охоплює всі сфери навчання (когнітивну, рефлексивну та поведінкову), створюючи організоване середовище і простір для навчання. На переконання автора, метою коучингового підходу є створення позитивного досвіду для майбутніх офіцерів, який спонукає до когнітивного зростання, розвитку лідерських якостей та стійкої зміни поведінки (Tsiupryk, 2024).

О. Собчишин провела аналіз наукових праць зарубіжних і вітчизняних авторів, присвячених проблемі лідерства та формуванню лідерських якостей військовослужбовців. Також авторка розглянула зміст поняття «лідерство», запропоновані науковцями його дефініції, а також термін «військовий лідер» відповідно до Доктрини розвитку військового лідерства у Збройних Силах України, проаналізувала різні підходи вітчизняних науковців щодо визначення лідерських якостей у майбутніх військовослужбовців (Sobchyshyn, 2023).

І. Костюшко визначив чотири основні стратегії формування навичок командної роботи у курсантів-десантників, а саме: організаційно-методологічна, комунікативна, розвиток лідерських і соціальних навичок, а також тактично-групову стратегію. Також автор розкрив провідні аспекти реалізації кожної із цих стратегій (Kostiushko, 2023).

Разом з тим відзначимо, що роль і значення коучингу для формування лідерської компетентності майбутніх офіцерів розвідки залишається не достатньо розкритою у вітчизняній літературі.

Мета статті – аналіз ролі коучингових технологій на розвиток лідерських якостей майбутніх офіцерів розвідки у вищих військових навчальних закладах. Зокрема, стаття покликана розв'язати такі завдання як: визначити основні фактори використання коучингу, що сприяють ефективному формуванню військового лідерства та оцінити вплив коучингових технологій на розвиток загальних і військово-спеціальних компетентностей майбутніх офіцерів розвідки; виявити потенційні переваги і виклики використання коучингу у

процесі підготовки військових лідерів; розробити рекомендації щодо інтеграції коучингових технологій у навчальні програми вищих військових навчальних закладів з метою підвищення якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Методи дослідження. Для вивчення теорій та концепцій щодо коучингу та військового лідерства, а також для аналізу досвіду впровадження коучингових технологій у військовій освіті різних країн було використано метод аналізу наукової літератури. Це дозволило створити теоретичну базу дослідження та визначити ключові аспекти, які впливають на ефективність коучингу у формуванні лідерських якостей.

Використання методу порівняння і аналогії дозволило провести порівняння результатів впровадження коучингових технологій у різних вищих військових навчальних закладах та виявити найкращі практики, що допомогло оцінити, які підходи є найбільш ефективними та адаптивними до сучасних умов. Метод спостереження дозволив оцінити ефективність використання коучингових технологій у процесі підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Результати. У ході наукового пошуку встановлено, що одним із основних факторів використання коучингу, що сприяє ефективному формуванню військового лідерства, є індивідуалізація процесу навчання, яка забезпечується завдяки персоналізованому підходу коуча до кожного курсанта. Це дозволяє враховувати індивідуальні потреби, мотивацію і рівень підготовки майбутніх офіцерів розвідки, що сприяє більш ефективному засвоєнню знань та розвитку навичок.

Зазначимо, що коучинг орієнтується на розвиток самосвідомості та саморефлексії курсантів, адже військовий лідер повинен мати високий рівень володіння цими навичками щоб ефективно керувати власними емоціями і поведінкою, а також адекватно реагувати на стресові ситуації. Коучинг сприяє розвитку цих якостей через різні техніки саморефлексії, що дозволяють майбутнім офіцерам розвідки більш глибоко усвідомлювати свої сильні та слабкі сторони, працювати над їхнім удосконаленням.

Ще одним важливим фактором визначено розвиток емоційного інтелекту, що є критичним для військових лідерів. Емоційний інтелект передбачає здатність розпізнавати, розуміти та управляти власними емоціями, а також емоціями інших людей. Коучингові технології сприяють розвитку цих навичок через практичні вправи та постійний зворотний зв'язок, що, у свою чергу, формує комунікативні здібності та здатність до емпатії. Окрім того, коучинг сприяє розвитку критичного мислення та прийняттю рішень у складних і невизначених умовах, формує здатність швидко аналізувати ситуацію, оцінювати ризики та приймати обґрунтовані рішення, навчає курсантів використовувати системний підхід до вирішення проблем, розвиваючи їхні аналітичні та стратегічні здібності.

Варто окремо наголосити на тому, що цінним у використанні коучингу є також можливість формування навичок ефективної комунікації і співпраці в команді. Загальновідомо, що військовий лідер повинен вміти налагоджувати комунікацію з підлеглими, колегами та керівництвом, а також ефективно працювати в команді. Коучингові технології передбачають тренінги та практичні вправи, що сприяють розвитку цих навичок, допомагаючи курсантам розуміти динаміку командної роботи і ефективно взаємодіяти з іншими членами колективу.

Отже, проведений аналіз основних факторів, які виступають на користь використання коучингових технологій у процесі формування військового лідерства майбутніх офіцерів розвідки дозволив виявити основні аспекти впливу коучингових технологій на розвиток загальних і військово-спеціальних компетентностей, а саме:

- розвиток стратегічного мислення та аналітичних здібностей через постановку складних завдань, обговорення можливих стратегій та аналіз їх ефективності;
- підвищення мотивації та занурення курсантів в освітній процес;
- розвиток лідерських навичок і командної роботи;

– розвиток професійних навичок, специфічних для військової розвідки, засвоєння військово-спеціальних знань.

У ході наукового пошуку встановлено переваги використання коучингових технологій над іншими методами підготовки військових лідерів, що робить їх особливо ефективними у формуванні компетентностей майбутніх офіцерів розвідки. Ці переваги зумовлені унікальними характеристиками коучингу, які забезпечують більш глибокий та інтегрований підхід до навчання та розвитку. Назвемо основні з них:

– забезпечення інтерактивного і динамічного процесу навчання, що відрізняє його від традиційних монологічних методів. У той час як, наприклад, методи усного викладу часто є односторонніми та пасивними, коучинг орієнтований на активну участь курсантів в освітньому процесі, що сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу та розвитку практичних навичок;

– надання можливості отримання постійного та індивідуалізованого зворотного зв'язку, тоді як семінари або тренінги, часто не можуть забезпечити такий рівень персоналізації. Коучинг дозволяє курсантам отримувати безпосередній відгук про свої дії та результати, що сприяє більш точному коригуванню поведінки та розвитку необхідних навичок;

– орієнтація на розвиток самостійності та відповідальності курсантів за власний професійний розвиток. Це відрізняє коучинг від методів, що базуються на жорстких інструкціях та регламентах, які є традиційними саме у військовій підготовці. На відміну від них, коучинг сприяє формуванню внутрішньої мотивації та усвідомленому підходу до навчання, що забезпечує більш стійкі результати у довгостроковій перспективі;

– гнучкість і адаптивність до індивідуальних потреб і обставин. Зазначимо, що стандартні тренінгові програми, часто мають фіксовану структуру та зміст, що може не враховувати унікальні вимоги кожного курсанта, натомість коучинг дозволяє адаптувати процес навчання відповідно до специфічних умов та цілей, що забезпечує більш високу його ефективність;

– високий рівень довіри, що є важливим фактором у військовій підготовці. Відкриті обговорення особистих проблем та викликів у групових тренінгах або традиційних методах можуть бути обмежені через відсутність довіри до усіх учасників. Коучинг же забезпечує підтримку, що створює сприятливе середовище для обговорення складних питань та пошуку рішень;

– сприяння неперервному професійному розвитку та самовдосконаленню. Інші методи підготовки часто мають обмежений часовий формат і не забезпечують підтримки після завершення тренінгів або курсів. Коучингова підтримка може тривати протягом всього професійного шляху, що забезпечує постійний розвиток навичок та компетенцій, необхідних для успішної військової кар'єри (Zelenyi, 2023; Kostiusenko, 2023).

Отже, коучингові технології мають численні переваги над іншими методами підготовки військових лідерів. Проте, поруч з перевагами ми виявили і певні труднощі та виклики, а саме:

– відсутність досвідчених та кваліфікованих коучів, які мають необхідні знання та розуміння специфіки військової служби і розвідувальної діяльності. Коучі, які не мають військового досвіду, можуть не достатньо розуміти контекст і виклики, з якими стикаються майбутні офіцери розвідки, що обмежуватиме ефективність коучингових сесій і знижуватиме рівень довіри курсантів до коучів. Тому важливо залучати коучів з відповідним військовим досвідом або забезпечувати додаткове навчання для коучів, щоб вони могли ефективно працювати з військовими;

– культурні бар'єри та опір змінам, адже система військової підготовки і подальшої служби традиційно мають чітку ієрархічну структуру та специфічну внутрішню культуру, яка може не завжди сприяти відкритості та гнучкості, що є основою коучингових підходів. Курсанти та старші офіцери можуть відчувати недовіру або скептицизм щодо коучингових методик, особливо якщо вони звикли до традиційних, більш директивних методів підготовки. Це може ускладнити впровадження коучингу та вимагати додаткових зусиль від коучів;

– забезпечення конфіденційності та безпеки інформації. У військовій сфері, особливо в розвідці, конфіденційність є критично важливою. Коучингові сесії можуть включати обговорення такої інформації, що вимагає високого рівня довіри та захисту даних. Забезпечення конфіденційності та безпеки може бути складним завданням, особливо в умовах, де інформаційна безпека є пріоритетом;

– складність вимірювання ефективності коучингу. Вплив коучингових технологій може бути складно оцінити кількісно, оскільки вони зосереджені на довгостроковому розвитку особистих і професійних навичок, що, у свою чергу, може створювати труднощі у визначенні успішності реалізації коучингових програм та обґрунтуванні їх подальшого використання.

Отже, впровадження коучингових технологій у підготовці військових лідерів у сфері розвідки стикається з низкою труднощів. Вирішення цих викликів є ключовим для успішного впровадження та ефективного використання коучингу у військовій підготовці.

Ураховуючи позитивний вплив коучингових технологій на розвиток загальних і військово-спеціальних компетентностей майбутніх офіцерів розвідки, виявлені переваги та виклики використання коучингу у процесі підготовки військових лідерів, було розроблено рекомендації щодо інтеграції коучингових технологій у навчальні програми вищих військових закладів освіти з метою підвищення якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Зазначимо, що інтеграція коучингових технологій у навчальні програми вищих військових навчальних закладів з метою підвищення якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки вимагає системного підходу та врахування специфіки військової освіти. Наведемо рекомендації, які можуть сприяти ефективному впровадженню коучингу:

– впровадження коучингової культури – проведення освітніх семінарів та тренінгів для викладачів і керівників навчальних закладів, що спрямовані на роз'яснення суті коучингу, його переваг і методів. Зміна навчальної парадигми з традиційного директивного підходу на такий, що

орієнтований на розвиток особистості курсантів, їхні індивідуальні потреби та цілі;

- підготовка кваліфікованих коучів через навчання та сертифікацію фахівців, які знаються на специфіці військової розвідки, залучення коучів з військовим досвідом, створення внутрішніх коучингових команд у навчальних закладах, які могли б забезпечувати постійну підтримку курсантів та викладачів;

- проведення індивідуальних коуч-сесій для курсантів з урахуванням їхніх сильних та слабких сторін, регулярні коуч-сесії з фокусом на розвиток критичного мислення, саморефлексії та адаптивності, що є ключовими для розвідувальної діяльності. Проведення групових коучингових програм для розвитку командних навичок, формування ефективної комунікації, лідерства і співпраці;

- забезпечення конфіденційності та безпеки через формування відповідної політики і розроблення протоколів збереження інформації, що забезпечують безпеку даних, обговорюваних під час коучингових сесій;

- моніторинг і оцінка ефективності коучингових програм – розробка критеріїв оцінки успішності реалізації коучингових програм, зокрема кількісних і якісних показників, що дозволяє відстежувати прогрес курсантів. Встановлення регулярного зворотного зв'язку від курсантів і викладачів щодо ефективності коучингових сесій і програм;

- адаптація коучингових технологій до змінних умов військової служби та специфічних вимог розвідувальної діяльності (Boichuk, 2022; Voiko, 2020; Tsiupryk, 2024).

Отже, інтеграція коучингових технологій у навчальні програми вищих військових навчальних закладів вимагає комплексного підходу, що враховує як специфіку військової освіти, так і індивідуальні потреби курсантів. Виконання цих рекомендацій сприятиме підвищенню якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки, розвитку їхніх лідерських якостей, професійних навичок та готовності до виконання складних завдань у реальних умовах служби.

Обговорення. Порівнюючи наші результати з результатами, представленими в роботах О. Бойка, Я. Цюприка, О. Собчишин та І. Костюшка, можна відзначити, що ми розширили й доповнили деякі аспекти їхніх досліджень. Так, О. Бойко у своїй монографії розглядає формування лідерської компетентності майбутніх офіцерів Збройних сил України через суб'єктно-діяльнісний, компетентнісний, контекстний і ціннісний підходи. Ми підтверджуємо значення цих підходів і доповнюємо їх, акцентуючи увагу на індивідуалізації освітнього процесу за допомогою коучингу. Зокрема, підкреслюємо важливість персоналізованого підходу до кожного курсанта, що сприяє розвитку самосвідомості та емоційного інтелекту, критичних для військових лідерів.

Я. Цюприк довів, що коучинговий підхід починається зі встановлення й розвитку зв'язків між курсантами та інструкторами і включає різноманітні форми навчання, такі як тренінги, рольові та імітаційні ігри. Ми підтверджуємо ефективність цих методів і додаємо, що коучинг також сприяє розвитку критичного мислення та прийняттю рішень у складних і невизначених умовах. Наші результати підтверджують твердження Я. Цюприка щодо створення позитивного досвіду для майбутніх офіцерів і розширюють його, додаючи акцент на розвиток емоційного інтелекту та здатності до саморефлексії.

О. Собчишин аналізує наукові праці, присвячені проблемі лідерства та формуванню лідерських якостей військовослужбовців, і розглядає різні підходи до визначення лідерських якостей. Ми доповнюємо ці підходи, надаючи конкретні приклади впливу коучингу на розвиток загальних і військово-спеціальних компетентностей, таких як стратегічне мислення, аналітичні здібності та ефективна комунікація. Отже, наше дослідження розширює і доповнює дані О. Собчишин, надаючи більш детальні рекомендації щодо впровадження коучингових технологій у військову освіту.

І. Костюшко визначив чотири основні стратегії формування навичок командної роботи у курсантів-десантників і розкрив провідні аспекти реалізації кожної з цих стратегій. Наше дослідження підтверджує значення цих стратегій і

доповнює їх, акцентуючи увагу на важливості коучингового підходу для розвитку командної роботи. Зокрема, ми підкреслюємо роль коучингу в розвитку навичок ефективної комунікації та співпраці в команді, що є критичними для військових лідерів.

Отже, наші результати доповнюють і розширюють попередні дослідження, надаючи нові аспекти і конкретні рекомендації щодо впровадження коучингових технологій у процес підготовки майбутніх офіцерів розвідки. Ми підтвердили значення індивідуалізації навчального процесу, розвитку самосвідомості та емоційного інтелекту, а також критичного мислення, і надали конкретні кроки для інтеграції коучингу у військову освіту, що сприятиме підвищенню якості підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Висновки. На основі проведеного наукового пошуку можна зробити висновок про значний вплив коучингових технологій на формування військового лідерства та розвиток компетентностей майбутніх офіцерів розвідки. Дослідження показало, що коучинг сприяє інтеграції теоретичних та практичних підходів, спрямованих на розвиток стратегічного мислення, лідерських навичок, комунікаційних умінь та професійних компетентностей. Важливими аспектами є індивідуалізація навчання, розвиток самосвідомості та емоційного інтелекту, які є критичними для військових лідерів у виконанні їхніх обов'язків.

Однак у процесі дослідження також виявлено певні виклики, такі як відсутність кваліфікованих коучів, культурні бар'єри та складність вимірювання ефективності коучингу. Для успішної інтеграції коучингу в освітні програми вищих військових навчальних закладів необхідно впроваджувати коучингову культуру, займатися підготовкою кваліфікованих спеціалістів, забезпечувати конфіденційність та безпеку даних, а також регулярно моніторити та оцінювати результати програм. Інтеграція цих рекомендацій у практику навчання сприятиме підвищенню якості підготовки майбутніх військових лідерів, їхніх лідерських якостей та готовності до складних викликів у військовій службі.

ЛІТЕРАТУРА:

- Бойко О. В. Теорія і методика формування лідерської компетентності офіцерів Збройних сил України : монографія. Житомир : Вид. О.О. Євенок, 2020. 667 с.
- Доктрина військового лідерства у Збройних Силах України. URL : <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%E2%84%962-.pdf>
- Зелений І. І. Ключові компоненти неперервного професійного зростання офіцерів. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 55. С. 52-62. <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.05>
- Карпенко В.С. Розвиток лідерської компетентності офіцерів десантно-штурмових військ у системі післядипломної освіти. Дис. ... доктора філософії (PhD), 011 Освітні, педагогічні науки». Національний університет оборони України, Київ, 2023. 280 с.
- Ковальчук О. Психологічні особливості військового лідерства у професійній практиці офіцера. *Вісник Національного університету оборони України*, 2022. 64(6), 65–70. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-64-6-65-70>
- Костюшко І. А. Стратегії командотворення у процесі навчання курсантів-десантників. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 55. С. 87-96. <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.08>
- Кримець Л., Грилюк С., Недвига О., Саєнко О. Моральні якості військового лідера в умовах російсько-української війни в контексті формування моральної готовності. *Вісник Національного університету оборони України*, 2024. 77(1). С. 90-101. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2024-77-1-90-101>
- Наказ Міністерства оборони України від 27.10.2023 № 637 «Про затвердження Концепції військової кадрової політики в системі Міністерства оборони України на період до 2028 року». URL : <https://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/nakazi-ministerstva-oboroni-ukraini-za-2023-rik.html>
- Собчишин О. Лідерські якості майбутніх військовослужбовців України у ХХІ столітті. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. Вип. 6. С. 58-67. <https://doi.org/10.32782/humanitas/2021.6.9>
- Цюприк А. Я. Коучинговий підхід до формування лідерських якостей майбутніх офіцерів. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*, 2024. Вип. 1 (12), 2024. <https://doi.org/10.32755/sjeducation.2024.01.319>
- Бойчук Ю. Д., Боярська-Хоменко А. В. Інноваційна діяльність керівника закладу вищої освіти в системі внутрішнього управління якістю. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 2022. Вип. 58. С. 7-16. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.01>

REFERENCES:

- Boiko, O. V. (2020). *Teoriia i metodyka formuvannia liderskoi kompetentnosti ofitseriv Zbroinykh syl Ukrainy* : monohrafiia [Theory and methods of formation of leadership competence of officers of the Armed Forces of Ukraine: monograph]. Zhytomyr : Vyd. O.O. Yevenok. 667. [in Ukrainian]
- Doktryna viiskovoho liderstva u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [The Doctrine of Military Leadership in the Armed Forces of Ukraine]. URL : <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%E2%84%962-.pdf> [in Ukrainian]
- Zelenyi, I. I. (2023). *Kliuchovi komponenty neperervnoho profesiinoho zrostannia ofitseriv* [Key components of continuous professional development of officers]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. 55. 52-62. <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.05> [in Ukrainian]

- Karpenko, V. S. (2023). Rozvytok liderskoi kompetentnosti ofitseriv desantno-shturmovykh viisk u systemi pisliadyplomnoi osvity [Development of leadership competence of airborne assault troops officers in the system of postgraduate education]. *Dys. ... doktora filosofii (PhD), 011 Osvitni, pedahohichni nauky*. Natsionalnyi universytet oborony Ukrainy, Kyiv. 280. [in Ukrainian]
- Kovalchuk, O. (2022). Psykholohichni osoblyvosti viiskovoho liderstva u profesiinii praktytisi ofitsera [Psychological features of military leadership in the professional practice of an officer]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy*. 64(6), 65–70. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-64-6-65-70> [in Ukrainian]
- Kostiushko, I.A. (2023). Stratehii komandotvorennya u protsesi navchannia kursantiv-desantnykiv [Team building strategies in the process of training paratrooper cadets]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. 55. 87-96. <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.08> [in Ukrainian]
- Krynets, L., Hryliuk, S., Nedvyha, O. & Saienko, O. (2024). Moralni yakosti viiskovoho lidera v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny v konteksti formuvannia moralnoi hotovnosti [Moral Qualities of a Military Leader in the Context of the Russian-Ukrainian War in the Context of Forming Moral Readiness]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy*. 77(1). 90–101. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2024-77-1-90-101> [in Ukrainian]
- Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 27.10.2023 № 637 «Pro zatverdzhennia Kontseptsii viiskovoi kadrovoy polityky v systemi Ministerstva oborony Ukrainy na period do 2028 roku» [Order of the Ministry of Defence of Ukraine of 27.10.2023 No. 637 “On Approval of the Concept of Military Personnel Policy in the System of the Ministry of Defence of Ukraine for the Period up to 2028”]. URL : <https://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/nakazi-ministerstva-oboroni-ukraini-za-2023-rik.html> [in Ukrainian]
- Sobchysyn, O. (2022). Liderski yakosti maibutnikh viiskovosluzhbovtsiv ukrainy u XXI stolitti [Leadership qualities of future ukrainian military personnel in the 21st century]. *Vvichlyvist. Humanitas*. 6. 58–67. <https://doi.org/10.32782/humanitas/2021.6.9> [in Ukrainian]
- Tsiupryk, A.Ia. (2024). Kouchynhovyi pidkhid do formuvannia liderskykh yakosteï maibutnikh ofitseriv [Coaching approach to the formation of leadership qualities of future officers]. *Naukovyi visnyk Sivershchyny. Serii: Osvita. Sotsialni ta povedinkovi nauky*. 1 (12). <https://doi.org/10.32755/sjeducation.2024.01.319> [in Ukrainian]
- Boichuk, Yu. D. & Boiarska-Khomenko, A. V. (2022). Innovatsiina diialnist kerivnyka zakladu vyshchoi osvity v systemi vnutrishnoho upravlinnia yakistiu [Innovative activity of the head of a higher education institution in the system of internal quality management]. *Zasoby navchalnoi ta naukovo-doslidnoi roboty*. 58. 7-16. <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.01> [in Ukrainian]

Інформація про авторів:

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна:
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1818-3074>; доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, вчений секретар, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна 61000
e-mail: annaboyarskahomenko@gmail.com

Риндін Юрій Ігорович:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2908-4610>; здобувач третього (освітньо-

Information about the authors:

Boiarska-Khomenko Anna Volodymyrivna:
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1818-3074>; Dr. hab. in Pedagogy, Associate Professor, professor of the Department of Educology and Innovative Pedagogy, Scientific Secretary, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61000
e-mail: annaboyarskahomenko@gmail.com

Ryndin Yuriy Ihorovych:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2908-4610>; PhD student at the Department of

наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61166
e-mail: yurakomandir@gmail.com

Educology and Innovative Pedagogy, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166
e-mail: yurakomandir@gmail.com

Цитуйте цю статтю як: Боярська-Хоменко А. В., Риндін Ю. І. Роль коучингу у формуванні військового лідерства майбутніх офіцерів розвідки. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2024. № 56. С. 22-36.

DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.56.02>

Дата надходження статті до редакції: 12.04.2024

Стаття прийнята до друку: 24.04.2024